Orosz–ukrán flotta-megállapodások (1997. május 28.)

A megállapodások megkötésével sikerült hosszú távú és viszonylag megnyugtató megoldást találni a volt Szovjet Fekete-tengeri Flotta felosztásának és használatának problémájára Ukrajna és Oroszország között. Három önálló, de egymáshoz szervesen kapcsolódó megállapodás született, amelyeket 1997. május 28-án írtak alá Kijevben. Mindhárom dokumentum hatálya húsz évre szól.

Az első megállapodás az Oroszországi Föderáció Fekete-tengeri Flottájának ukrajnai státuszáról és ukrajnai jelenlétének feltételeiről rendelkezik. A dokumentum határoz a flotta kötelékébe tartozó katonai alakulatokról, a személyi állományról, illetve a katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak helyzetéről, a katonai támaszponthoz tartozó területekről, objektumokról, és a flotta által létrehozott és szolgálatában álló helyi vállalatokról, szervezetekről, intézményekről. Az 5. cikkely értelmében az orosz fél kötelezettséget vállal, hogy nem tart nukleáris fegyvereket Ukrajna területén állomásozó Fekete-tengeri Flottájában. A 6. cikkely pedig garantálja, hogy ukrán államhatalmi szervek nem avatkoznak be a flotta belső ügyeibe.

A második megállapodás a volt Szovjet Fekete-tengeri Flotta megosztásának feltételeiről rendelkezik: megnevezi, hogy az egykori szovjet flotta mely objektumai, részei, területei tartoznak és kerülnek orosz fennhatóság alá, s melyek maradnak Ukrajna számára. Azonban a részletes és konkrét leírás és felsorolás a mellékletekben található, amelynek tartalma titkosított, nem nyilvános. A 2. cikkely kijelenti, hogy az Oroszországi Föderáció Fekete-tengeri Hadiflottájának főhadiszállása Szevasztopol városában van.

A harmadik megállapodás a volt Szovjet Fekete-tengeri Flotta megosztásának, illetve az Orosz Fekete-tengeri Flotta ukrajnai állomásoztatásának pénzügyi elszámolásáról rendelkezik. Az 1. cikkely megállapítja, hogy az Ukrajna által Oroszország számára átengedett flottaegységek összértéke 526.509.000.000 amerikai dollárnak felel meg, s ez a pénzösszeg nem valós kifizetésekben ölt testet, hanem az ukrán államadósság megegyező részletének jóváírásával realizálódik; az adósság mennyisége a megállapodások aláírásának napján elérte a 3074.000.000 amerikai dollárt. A 2. cikkely értelmében az ukrán államadósság fennmaradó részét folyamatosan jóváírják a szevasztopoli kikötő és egyéb objektumok, létesítmények orosz bérlése ellenében, ami egyenlő részletekre bontva a megállapodás hatályának ideje alatt évente 97.750.000 amerikai dollárt jelent. Ez a cikkely tartalmazza továbbá azt az előírást, mely szerint az orosz fél valós kifizetésekkel köteles kompenzálni a bérlést, miután az ukrán államadósságot sikerült törleszteni. Sem ez a kitétel, sem pedig a három flotta-megállapodás nem tartalmaz olyan előírást, hogy az orosz haderő elhagyja Ukrajnát a megegyezések hatályának lejártát követően.

(Orosz Sándor)

Források:

1. Угода між Російською Федерацією та Україною про статус та умови перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України (Угоду ратифіковано Законом N 547-XIV (547-14) від 24.03.99) http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=643_076

2. Угода між Україною і Російською Федерацією про параметри поділу Чорноморського флоту (Угоду ратифіковано Законом N 547-XIV (547-14) від 24.03.99) http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=643_075 (letöltés ideje: 2008-11-13)

3. Угода між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом

Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України (Угоду ратифіковано Законом N 547-XIV (547-14) від 24.03.99)

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=643_077